

Ewapotranspiracja terenów bagiennych. Wybrane wyniki pomiarów z zastosowaniem metody kowariancyjnej i obserwacji satelitarnych (Sentinel 2)

Mariusz Siedlecki, Włodzimierz Pawlak, Krzysztof Fortuniak
Uniwersytet Łódzki, Zakład Meteorologii i Klimatologii

Cele pracy

- Zastosowanie obserwacji satelitarnych (Sentinel 2) do wyznaczenia wartości wskaźnika LAI (Leaf Area Indeks) w obszarach bagiennych
- Porównanie wyników pomiarów parowania terenowego uzyskanego z pomiarów kowariancyjnych i z wynikami oceny ewapotranspiracji uzyskanymi z zastosowania metody Penmana-Monteitha
- Charakterystyka tzw. oporu powierzchniowego obszarów bagiennych na podstawie obserwacji satelitarnych

Dane i metody badawcze

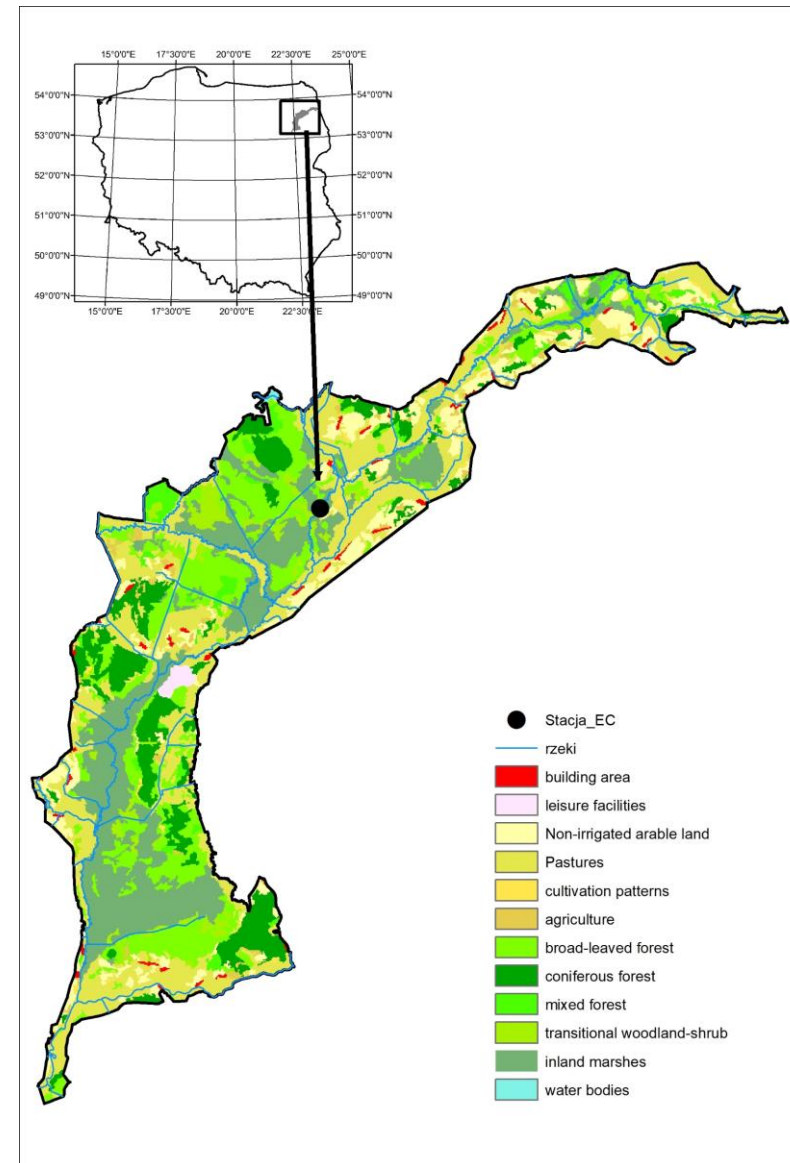
- Pomiar kowariancyjny na obszarze Biebrzańskiego Parku Narodowego
- Pomiar w okresie kwiecień – październik 2022
  - Metoda kowariancji wirów

Pionowy strumień pary wodnej E

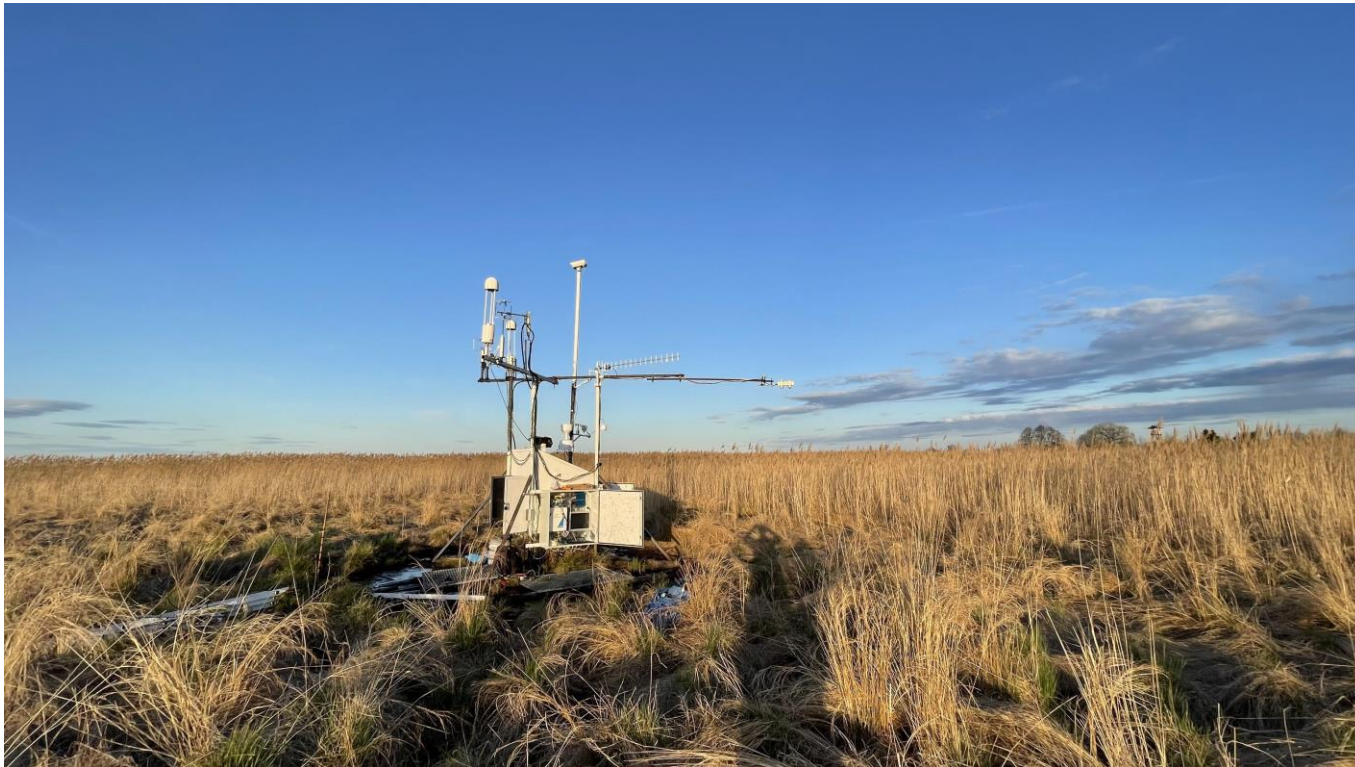
$$E = \rho \cdot \overline{w' \cdot q'}$$

gdzie:

- q' fluktuacje wilgotności właściwej
- w' fluktuacje pionowej składowej prędkości wiatru
- ρ gęstość powietrza

Dane i metody badawcze

- Pomiar fluktuacji z częstotliwością 10Hz
- Tradycyjne uśrednianie Reynoldsa dla przedziałów godzinnych

Weryfikacja danych

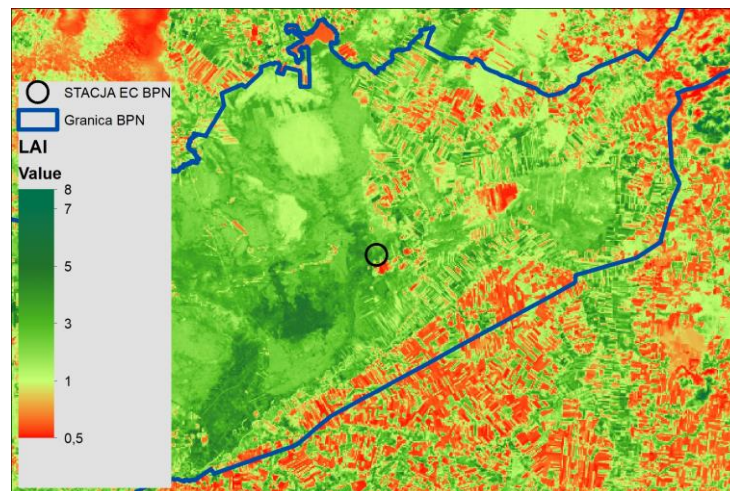
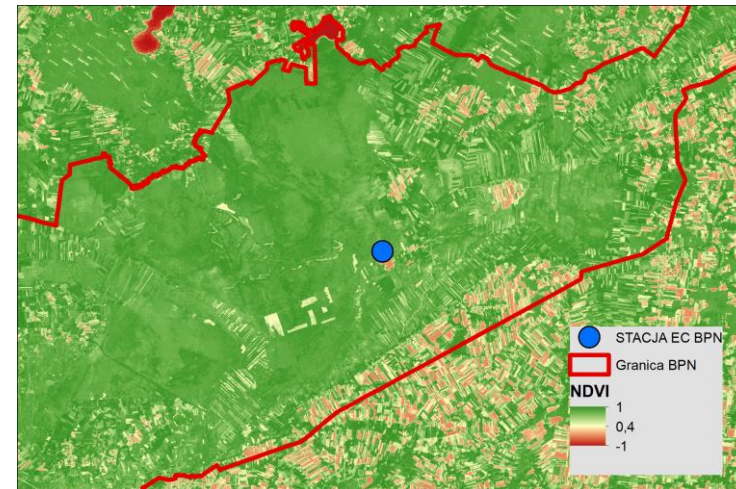
- *Eliminacja wartości błędnych*
- *Eliminacja sztucznych impulsów (spikes) powstałych z niestabilności urządzeń pomiarowych*
- *Weryfikacja stacjonarności szeregu*

Korekcje strumieni

- *Poprawka strumienia pary wodnej związanej z niezerowaniem się wartości średniej pionowego ruchu powietrza na skutek fluktuacji gęstości wilgotności powietrza – tzw. poprawka WPL*
- *Korekcje związane ze stratami spektralnymi związanymi z oddaleniem czujników pomiarowych, częstotliwością pomiarów, długością ścieżki pomiarowej.*

Dane i metody badawcze

- Pomiar satelitarne
  - Sentinel 2
  - Wskaźnik LAI
  - Pomiar w okresie 04-10.2021

Dane i metody badawcze

Metoda Penmana-Monteitha

$$E = \frac{s(Q^* + Q_g) + (C_a V)/r_a}{s + \gamma(1 + r_s/r_a)}$$

gdzie:

s – nachylenie krzywej nasycenia parą wodną

γ – stała psychrometryczna

C_a - pojemność cieplna

V – niedosyt wilgotności powietrza

r_a – opór aerodynamiczny

r_s – opór powierzchniowy

Q_g – strumień ciepła w gruncie

Q^* - bilans radiacyjny

Opór aerodynamiczny

$$r_a = \frac{R}{k^2 \cdot u} \cdot \left[\ln\left(\frac{z}{z_0}\right) - \psi_m\left(\frac{z}{L}\right) + \psi_m\left(\frac{z_{0m}}{L}\right) \right] \cdot \left[\ln\left(\frac{z}{z_{0h}}\right) - \psi_h\left(\frac{z}{L}\right) + \psi_h\left(\frac{z_{0h}}{L}\right) \right]$$

gdzie: R – stała Prandtla

k – stałą von Karmana

u – prędkość [m s⁻¹],

z – poziom pomiaru prędkości wiatru,

L – długość Monina-Obuchova

z_0 – parametr szorstkości powierzchni

Opór powierzchniowy

$$r_s = \frac{rl}{LAI}$$

Gdzie:

rl – opór powierzchni roślin

LAI – współczynnik ulistowienia

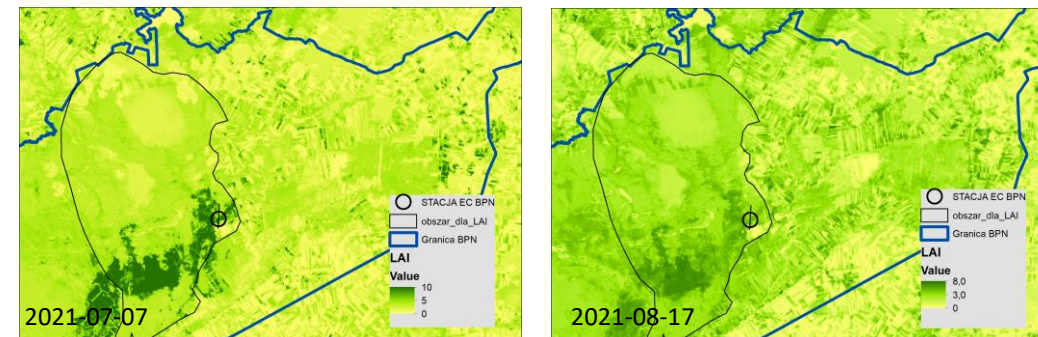
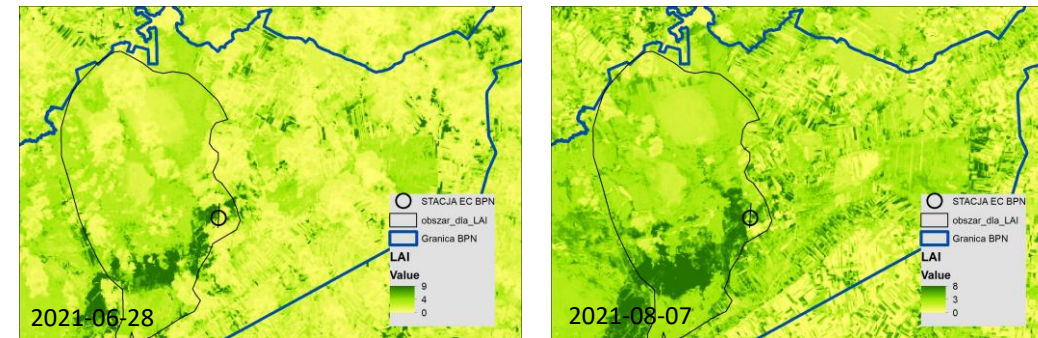
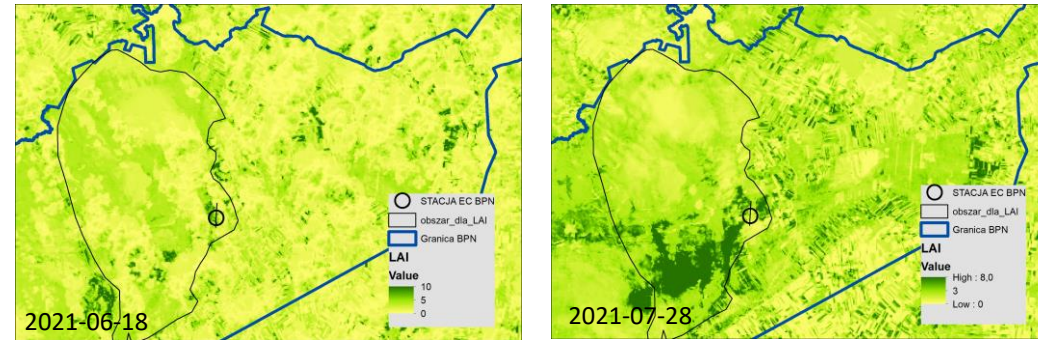
Wyniki

Wartości wskaźnika LAI oszacowanych na podstawie pomiarów satelitarnych zastosowanych do obliczenia ewapotranspiracji metodą Penmana-Monteitha

miesiąc	LAI
kwiecień	1-1,2
maj	1,3-2,2
czerwiec	2,3-4,4
lipiec	4,5-8,2
sierpień	8,2-6,2
wrzesień	6,2-2,2
październik	2,2-1

Przykład rozkładu przestrzennego wartości wskaźnika LAI w sąsiedztwie stacji pomiarowej

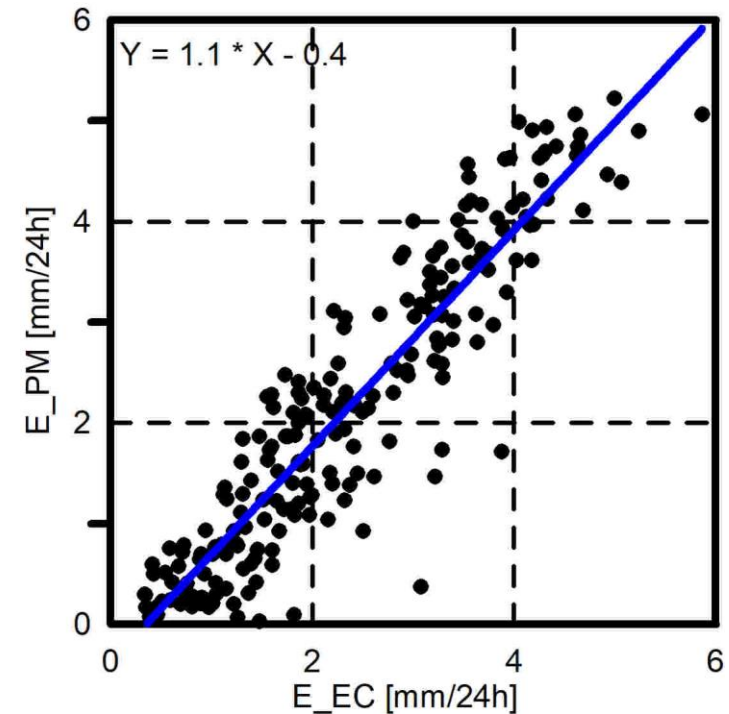
Wyniki

Podstawowe statystyki ewapotranspiracji w obszarze bagiennym na podstawie pomiarów kowariancyjnych i metody Penmana-Monteitha

	APR		MAY		JUN		JUL		AUG		SEP		OCT	
	E_EC	E_PM	E_EC	E_PM	E_EC	E_PM	E_EC	E_PM	E_EC	E_PM	E_EC	E_PM	E_EC	E_PM
mean	1.6	1.3	2.6	2.3	4.0	4.0	3.7	3.9	2.3	2.0	1.6	1.2	0.8	0.3
std	0.5	0.7	0.8	0.9	0.8	0.8	0.7	0.8	0.8	0.9	0.6	0.8	0.4	0.3
min	0.6	0.2	1.1	0.4	2.3	1.7	1.6	1.8	0.9	0.4	0.5	0.0	0.3	0.0
max	2.8	2.5	3.8	3.7	5.9	5.2	5.2	5.1	3.4	3.5	3.1	2.4	1.9	0.8

Miesięczne wartości średniego błęd kwadratowego

MON	RMSE
APR	1.91
MAY	1.25
JUN	0.21
JUL	0.87
AUG	1.60
SEP	2.34
OCT	2.54

Porównanie dobowych wartości ewapotranspiracji obszarów bagiennych na podstawie pomiarów kowariancyjnych i metody Penmana-Monteitha

Podsumowanie

- Wartości wskaźnika LAI uzyskane na podstawie pomiarów satelitarnych Sentinel 2 wykazują wyraźny cykl sezonowy
- Uzyskane wartości pozwalają na estymację ewapotranspiracji terenów bagiennych z zastosowaniem metody Penmana-Monteitha
- Porównanie ewapotranspiracji rzeczywistej (na podstawie pomiarów kowariancyjnych) z wynikami metody P-M pokazuje, że zastosowana metodyka umożliwia uzyskanie zadowalających wyników